Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 03 februari 2026

Portefeuille

Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit

Agendapunt

B1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het Actieplan Geluid 2025-2029

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met de Nota van beantwoording behorende bij het Actieplan Geluid 2025-2029 dat is opgesteld in het kader van de Europese richtlijn omgevingslawaai, waarin is aangegeven wat het college doet om geluidhinder van met name het verkeer te beperken.

2. In te stemmen met de tekstuele wijzigingen ten opzichte van het ontwerp Actieplan Geluid 2025-2029.

3. In te stemmen met het Actieplan Geluid 2025-2029.

4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief over het Actieplan Geluid 2025- 2029.

Kernboodschap

Stedelijk verkeer leidt in Amsterdam tot veel geluidshinder. Dit kan ook leiden tot nadelige gezondheidseffecten. In het Actieplan Geluid geeft het college aan wat gedaan wordt om die ernstige geluidshinder door stedelijke bronnen in Amsterdam te beperken, wat ook bijdraagt aan het bevorderen van een goede en gezonde woon- en leefomgeving. Het Actieplan bevat maatregelen als de toepassing van stille banden, aanpak van de overlast van luide voertuigen, geluidsisolatie van woningen en maatregelen voor de trams.

Bestuurlijke achtergrond

In het kader van de vierde tranche van de EU-richtlijn omgevingslawaai dient Amsterdam een geluidskaart en een Actieplan Geluid op te stellen. De geluidskaart Amsterdam 2021 is al in 2022 vastgesteld in het college. Het nu voorliggende ontwerp Actieplan Geluid 2025-2029 bouwt voort op het in 2020 vastgestelde Actieplan Geluid 2020-2023.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

De vaststelling van het Actieplan Geluid is gebaseerd op de Europese Richtlijn Omgevingslawaai (Environmental Noise Directive (END)) uit 2002. In Nederland is deze richtlijn ondergebracht in artikel 3.6 van de Omgevingswet.

Artikel 3.6 van de Omgevingswet

1. Het college van burgemeester en wethouders van een gemeente, gelegen in een door Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat aangewezen agglomeratie als bedoeld in artikel 3, onder k, van de richtlijn omgevingslawaai, stelt het actieplan, bedoeld in artikel 8 van die richtlijn, vast voor de

volgende geluidbronnen: a. wegen en daarin gelegen spoorwegen, b. andere spoorwegen, c. luchthavens, d. een activiteit of een samenstel van activiteiten, waarvoor een regel als bedoeld in artikel 2.22, eerste lid, of 2.24, eerste lid, of paragraaf 4.1.1 voor het geluid is gesteld.

2. Het actieplan wordt vastgesteld aan de hand van de voor die geluidbronnen op grond van artikel 20.17 vastgestelde geluidbelastingkaarten.

Artikel 16.27, eerste lid van de Omgevingswet

1. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van een programma als bedoeld in de paragrafen 3.2.2 tot en met 3.2.4 en de documenten die voor het opstellen van een programma afzonderlijk worden vastgesteld.

Artikel 169 Gemeentewet

Het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de Gemeenteraad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur (lid 1). Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft (lid 2).

Onderbouwing besluit

Amsterdam is op grond van de EU-richtlijn Omgevingslawaai verplicht om vijfjaarlijks in een Actieplan Geluid aan te geven wat de gemeente doet om ernstige geluidsoverlast in de stad te beperken. De verplichting vloeit voort uit de implementatie van de Europese Richtlijn Omgevingslawaai (nr. 2002/49/EG). De richtlijn is gericht op het vaststellen, beheersen en zo nodig en gewenst verlagen van geluidsniveaus in de Leefomgeving. Steden met meer dan 100.000 inwoners zijn op basis van de richtlijn verplicht om elke vijf jaar een Geluidbelastingskaart en een Actieplan Geluid op te stellen.

De Geluidsbelastingskaart Amsterdam 2021 is in 2022 vastgesteld in het college. De geluidskaart biedt inzicht in de geluidbelasting, hinder en slaapverstoring door verkeer en industrie in Amsterdam. Uit de kaart blijkt dat wegverkeer in Amsterdam de belangrijkste geluidsbron is in het nu voorliggende ontwerp Actieplan Geluid Amsterdam 2025-2029 worden beleidsuitgangspunten, maatregelen en acties voorgesteld die bijdragen aan het verminderen van de geluidshinder door het verkeer in Amsterdam, waarmee een goede en gezonde woon- en leefomgeving wordt bevorderd.

Waarom aandacht voor geluid?

Onderzoek van de GGD laat zien dat veel Amsterdammers ernstig gehinderd zijn door geluid van stedelijke bronnen. Uit de gezondheidsmonitor over het jaar 2020 bleekt dat 43% van de Amsterdammers zich ernstig gehinderd voelt door geluidsoverlast van een of meer bronnen. Dit is een hoger percentage dan in voorgaande jaren (30% in 2008 en 41% in 2016). De ernstigste hinder wordt het vaakst veroorzaakt door motorfietsen (19%), gevolgd door brom- en snorfietsen (18%), bouw- en slooplawaai (16%) en buren (12 %). Los van de brom- en snorfietsen is één derde van de geënquêteerden ernstig gehinderd door wegverkeerslawaai waarbij motorfietsen ongeveer de helft voor hun rekening nemen. Daarmee komt het verkeer ook in deze enquête als grootste hinderbron naar voren. Om die reden richt het voorliggende ontwerp Actieplan Geluid zich uitsluitend op de aanpak van de geluidsoverlast van het verkeer. De aanpak van geluidshinder door andere bronnen dan het verkeer, denk dan aan bouwlawaai en het geluid van horeca en evenementen valt onder ander collegebeleid zoals het afwegingskader bouwlawaai en het stedelijk evenementenbeleid en komt in dit actieplan niet of zeer beperkt aan de orde.

Te veel geluid is niet alleen hinderlijk maar kan ook leiden tot gezondheidsproblemen: voortdurende stress en slaapverstoring kunnen leiden tot hoge bloeddruk, hartklachten en hartaanvallen, mede veroorzaakt door lawaai. De World Health Organisation (WHO) noemt lawaai, in de in 2018 uitgekomen Environmental Noise Guidelines for Europe, een van de grootste gevaren voor zowel de fysieke als mentale gezondheid en het welzijn van burgers in de Europese rgio. Geluid wordt direct na luchtverontreiniging als de belangrijkste milieufactor gezien die de gezondheid bedreigt.

Ad.1 In te stemmen met de Nota van beantwoording behorende bij het Actieplan Geluid 2025-2029 dat is opgesteld in het kader van de Europese richtlijn omgevingslawaai, waarin is aangegeven wat het college doet om geluidhinder van met name het verkeer te beperken.

Op 13 mei 2025 heeft het college van B&W ingestemd met het Ontwerp Actieplan Geluid 2025-2029. Het ontwerp is daarna ter inzage gelegd. Van 26 mei tot en met 7 juli 2025 kon iedereen een zienswijze indienen via een webformulier, per e-mail, per post of mondeling. De gemeente ontving in totaal 213 zienswijzen, die allemaal zorgvuldig zijn bekeken.

De Nota van Beantwoording geeft een overzicht van de zienswijzen, beantwoordt deze en laat zien welke aanpassingen in het actieplan worden doorgevoerd voordat het definitief wordt vastgesteld. Iedereen die een zienswijze heeft ingediend, ontvangt een persoonlijk bericht (per e-mail) met een kopie van deze Nota van Beantwoording.

Hoofdlijn reacties zienswijze

De meeste reacties op het actieplan zijn positief. In andere reacties wordt deels waardering uitgesproken voor de aanpak, maar er zijn ook kritische geluiden. Zo wordt bijvoorbeeld aangegeven dat het Actieplan een te laag ambitieniveau heeft. Daarnaast geven veel insprekers aan dat bepaalde onderwerpen ontbreken zoals horeca, evenementen, burenhinder en afval. Deze onderwerpen vallen allen buten de afbakening van het actieplan.

Er zijn themas die qua aantal ontvangen reacties duidelijk opvallen:

Motoren (~33%)

Schiphol en rijkswegen (ieders ~15%)

Brommers (~15%)

Bij deze themas wordt vooral gewezen op de handhaving (snelheid, gedrag, nachtrust). In mindere mate worden ook trams, boten, toeters, horeca, evenementen, markten, rolkoffers, aircos en buren genoemd.

Er zijn meerdere suggesties en tips gegeven, wat een belangrijke meerwaarde is van de inspraakprocedure. Deze suggesties zijn grotendeels verwerkt in de nota.

Ad. 2 In te stemmen met de tekstuele wijzigingen van het actieplan.

Het Actieplan Geluid wordt ten opzichte van het ontwerp op enkele plekken tekstueel gewijzigd. De inspraakreacties zijn in de Nota van Beantwoording ingedeeld volgens de hoofdstukindeling van het Ontwerp Actieplan Geluid 2025-2029.

Dit betreft de volgende onderdelen:

- In §1.2 worden de onderwerpen die buiten het actieplan vallen opgesomd. Uit de inspraakreactie valt op te maken dat insprekers aandacht vragen voor onderwerpen die buiten het kader van het actieplan kunnen worden opgepakt. De afbakening verdient een uitgebreidere duiding van wat er wel en niet binnen valt.
- In §2.1 wordt de tabel 1 met het overzicht van de Standaard- en Grenswaarden uit de Omgevingswet uitgebreider toegelicht.
- In §2.3 Cumulatie wordt toegevoegd waarin de samenloop van verschillende geluidsbronnen nader wordt toegelicht. Cumulatie maakt onderdeel uit van het geluidbeleid dat van toepassing is op nieuwbouw. Dit beleid staat los van het Actieplan Geluid. Vanuit het actieplan wordt naar het geluidsbeleid verwezen.
- In §3.1 Helikopters wordt toegevoegd. Een toelichting op het onderwerp Helikopters ontbrak en wordt toegevoegd. Het beleid rond helikopters is bekend en de omvang van de hinder is gering. Er is daarom geen aanleiding aanpassingen door te voeren.
- In §3.2 wordt figuur 6 voorzien van de aanduiding percentage die abusievelijk is weggevallen. De data in figuur 6 is beperkt tot de doelgroep van 19 t/m 64 jaar. Deze beperking wordt kort benoemd.
- In §3.2 worden de data en conclusies uit de inmiddels door de GGD-Amsterdam gepubliceerde gezondheidsmonitor 2024 toegevoegd.
- In §3.4 worden de Inspraakreacties als bron van informatie beschreven en samengevat. Het beeld dat hieruit ontstaat is in overeenstemming met de al gebruikte inzichten over de geluidshinder in Amsterdam en noopt daarom niet tot gewijzigde acties.
- In 5.2 wordt de actuele informatie over het stiller en schoner worden van de veerponten opgenomen.
- In 5.5 wordt extra aandacht besteed aan luide voertuigen door te melden dat:
    - Geluidshinder van luide voertuigen een belangrijk onderwerp is binnen het nog op te stellen participatieplan,
    - Onderzocht gaat worden hoe de gemeente, eigenaren van luide voertuigen proactief kan benaderen in het kader van bewustwording. Bijvoorbeeld via de belangenvereniging van motorrijders.
    - Onderzocht gaat worden of het juridisch mogelijk is het geluid van de luide voertuigen te meten/registreren bij het verstrekken van parkeervergunningen als onderdeel van een bewustwordingscampagne.

.Ad. 3. In te stemmen met het Actieplan Geluid 2025-2029

Welke maatregelen zijn opgenomen in dit actieplan?

Het ontwerp Actieplan Geluid richt zich op de aanpak van geluid van het stedelijk wegverkeer. Het gaat onder meer om maatregelen als de toepassing van stille banden of stil asfalt, de aanpak van de overlast van luide voertuigen, de geluidsisolatie van woningen en maatregelen voor de trams. Ook is er in het actieplan aandacht voor het belang van stilte en voor de beleving van geluiden. In het Actieplan wordt ook het collegebeleid genoemd voor andere beleidsterreinen dat ook een bijdrage levert aan de vermindering van geluidsoverlast van het verkeer. Het gaat dan specifiek om:

- De inzet op uitstootvrij (en stiller) vervoer, die loopt via de uitvoeringsagenda Uitstootvrije mobiliteit Amsterdam;
- De aanpak van drukte en overlast in de stad en op het water, een aanpak die loopt via stedelijke programmas als Agenda Amsterdam Autoluw en Varen.

Wat levert het op voor de Amsterdammer?

Aanpak van geluidshinder in een stad als Amsterdam met het vele wegverkeer is een moeilijke opgave. Met dit Actieplan zal de ernstige hinder slechts beperkt verminderd kunnen worden:

- Een belangrijke winst wordt verwacht van de invoering per 1 januari 2025 van de uitstootvrij zones. De meeste winst wordt verwacht van de zone voor de brom- en snorfietsen. Deze geldt nu nog alleen voor nieuwe brom en snorfietsen maar per 2030 geldt deze voor alle brom- en snorfietsen. De geluidshinder voor deze voertuigen zal dan grotendeels wegvallen.
- Voor de andere in dit Actieplan Geluid opgenomen maatregelen, zoals stille banden, wegdekken, snelheidsverlaging, aanpak luide voertuigen, gericht op het verkeerlawaai is door bureau dBvision een schatting gemaakt van de verwachte geluidswinst op de langere termijn (2040). Verwacht wordt dat bij een kwart van het aantal ernstig gehinderden de geluidshinder afneemt. Die daling zal deels tenietgedaan worden door de groei van de bevolking en daaraan gekoppelde toenemende mobiliteit (tot 2040 wordt een groei van 20% verwacht). Die groei heeft geen invloed op de genoemde procentuele reductie van de ernstige hinder, maar werkt naar verwachting wel lineair door in het absolute aantal ernstig gehinderden.

Waar gaat het actieplan niet over?

Het Actieplan Geluid is een gemeentelijk beleidsdocument. Het actieplan treedt niet in de plaats van bestaande wettelijke regels en grenswaarden voor geluid en ook niet in de plaats van het eerder al door het college vastgestelde gemeentelijk Interim Geluidbeleid voor nieuwe woningen. In dat beleid is opgenomen welke geluidseisen het college stelt aan de ontwikkeling voor nieuwe woningen op geluid belaste plekken. Met onder meer de eis van een stille zijde streeft het college hierbij een aanvaardbaar woon- en leefklimaat na.

Het actieplan is een niet voor beroep vatbaar besluit, omdat het alleen beleidsvoornemens en voorgenomen maatregelen bevat en niet gericht is op een direct rechtsgevolg.

Ad 4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief

Door middel van de raadsinformatiebrief wordt de gemeenteraad geïnformeerd over het vaststellen van het Actieplan Geluid 2025-2029.

Duurzaamheid

Niet van toepassing. Het Actieplan Geluid is een wettelijke verplichting om vast te stellen. Duurzaamheid is geen primair doel van het Actieplan. Verbetering van de leefomgeving door overlast de geluidshinder van verkeer tegen te gaan wel. Bij voorkeur door de bron aan te pakken, denk aan uitstootvrij verkeer.

Participatie

Het Ontwerp Actieplan Geluid 2025-2029 heeft ter inzage gelegen van 26 mei 2025 tot en met 7 juli 2025. De gemeente ontving in totaal 213 zienswijzen, die allemaal zorgvuldig zijn bekeken.

De Nota van Beantwoording geeft een overzicht van de zienswijzen, beantwoordt deze en laat zien welke aanpassingen in het actieplan worden doorgevoerd voordat het definitief wordt vastgesteld. Iedereen die een zienswijze heeft ingediend, ontvangt een persoonlijk bericht (per e-mail) met een kopie van deze Nota van Beantwoording.

Financiële onderbouwing

Consequenties gedekt? Ja
Overige toelichting

BATEN						
	Product	I/S	2026	2027	2028	2029
Aanleg geluid reducerend asfalt. Zie toelichting 1	1	I	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Uitvoering geluidsisolatie programma Wonen	2	S	Zie toelichting 2			
Overige maatregelen, zie toelichting 3	3	S	120.000,-	120.000,-	120.000,-	120.000,-
Totaal			170.000,-	170.000,-	170.000,-	170.000,-
LASTEN						
	Product	I/S	2026	2027	2028	2029
Aanleg geluid reducerend asfalt. Zie toelichting 1	1	I	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
Uitvoering geluidsisolatie programma Wonen	2	S	Zie toelichting 2			
Overige maatregelen, zie toelichting 3	3	S	120.000,-	120.000,-	120.000,-	120.000,-
Totaal			170.000,-	170.000,-	170.000,-	170.000,-

I=Incidenteel

S=Structureel

Consequenties gedekt? <Ja >

Toelichting:

1. Amsterdam heeft een wettelijke taak op plekken waar geluid reducerende wegdekken aanwezig zijn deze te onderhouden om het leefklimaat bij nabijgelegen woningen te beschermen. De verwachting is dat dit areaal geleidelijk zal toenemen door nieuwe uitleggebieden en woningbouwprojecten op korte afstand van wegen (inbreidingen) waarbij

geluid reducerende wegdekken worden aangelegd. De meerkosten voor de toepassing van geluid reducerend asfalt in de periode tot 2029 zijn vanuit V&OR in het kader van VJN25 opgenomen in het Instandhoudingsplan 25-29. In de dekking van de meerkosten is daarmee voorzien.

2. Het geluidsisolatieprogramma valt onder Wonen. De uitvoering van het geluidsaneringsprogramma ligt volledig bij het Programmabureau Sanering Verkeerslawaai. Dit is uitvoering van Rijksbeleid en vindt al jaren plaats en loopt tot 2035. De kosten worden geheel gedekt vanuit de rijkssubsidieregeling Sanering wegverkeerslawaai. Voor de zogenaamde Eindlijst is voor bijna 20 miljoen aan voorbereidingssubsidie aangevraagd. Vanaf 2020 is hiervoor vanuit Wonen projectgewijs uitvoeringssubsidie aangevraagd. Een deel van de subsidie zal in de periode tot 2029 worden besteed. Dit wordt door het Programmabureau verantwoord en is in het overzicht om die reden niet verwerkt.
3. Voor de andere in het Actieplan opgenomen maatregelen geldt dat deze worden gedekt vanuit de jaarprogrammas van de betrokken directies en/of vallen onder de reguliere inzet vanuit de Omgevingsdienst NZKG. Alleen de structurele bijdrage vanuit R&D is vermeld. De acties die vanuit R&D bekostigd worden zijn geraamd op 120.000 per jaar. De besteding fluctueert, maar komt neer op:

- Monitoring /metingen à 30.000 p/j (bestaande geluidmeters bij de luchthuisjes en 4 mobiele geluidmeters (Smileys)),
- Innovatie 30.000 p/j (doorontwikkeling geluid-flitspaal Luide voertuigen)
- Verkenningen à 25.000 p/j (2025/2026 Wegdekmeting met autoband, 2027 akoestische onderzoek schermen langs trambanen)
- Akoestische onderzoeken à 25.000 p/j (2025/2026 wordt er onderzoek uitgevoerd in relatie tot de motie Vroege, 2026 opstellen basisgeluidemissiekaart)
- Communicatie à 10.000 p/j (voor het opmaken van rapporten, notas en het actieplan web-proof maken)

Een deel van de geluidsdoelen worden bereikt door actie van andere afdelingen en diensten. De Omgevingsdienst NZKG kent een eigen financiële verantwoording. De in het Actieplan Geluid genoemde programmas als Actieplan Schone Lucht en Autoluw kennen ook een eigen financieringswijze, die los staat van dit Actieplan Geluid. Dit wordt separaat

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

Bekendmaken en beschikbaar in het Gemeenteblad en het Omgevingsloket via Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB).

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-084423	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2026-005878	3. Actieplan_geluid_2025-2029 def.pdf (pdf)
AD2026-005879	1. .Raadsinformatiebrief wijzigingen Actieplan Geluid.docx (msw12)
AD2026-005880	2. Nota van Beantwoording Actieplan Geluid 2025-2029.pdf (pdf)

AD2026-005882	Advies (pdf)
AD2026-009718	B - 01 Getekende brief VN2025-018889.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten